

ผลของอัตราปุ๋ยเคมีต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของบุกเนื้อทราย
ที่ปลูกบนดินชุดมาบบอน

Effects of Chemical Fertilizers Rates on Growth and Yield of Eleggant yam on
Mab-Bon Soil Series (*Amorphophallus oncophyllus* Prain ex Hook. F.)

สุเมศ ทับเงิน^{1*} และ ชำรงศิลป์ โพธิ์สูง²

Sumet Tabngein^{1*} and Thamrongsilpa Pothisoong²

บทคัดย่อ

ศึกษาผลของปุ๋ยเคมีสูตร 15-7-18 ในอัตราที่แตกต่างกันต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของบุกเนื้อทรายที่ปลูกบนดินชุดมาบบอน ซึ่งเป็นดินร่วนปนทราย ที่สถานีวิจัยเขาหินซ้อน อำเภอนมสาร จ.ฉะเชิงเทรา ระหว่างเดือนเมษายน ถึงเดือนกันยายน 2554 วางแผนการทดลอง แบบ RCBD มี 5 ดำรับ (treatments) 4 ซ้ำ ประกอบด้วย ไม่ใส่ปุ๋ย, ใส่ปุ๋ยสูตร 15-7-18 อัตรา 25 50 75 และ 100 กิโลกรัมต่อไร่ ปลูกโดยใช้หัวบวบ (bulbils) ที่มีขนาดน้ำหนักเฉลี่ย 76.92 กรัมต่อหัว ให้น้ำชลประทานเมื่อฝนทิ้งช่วง ผลการทดลองพบว่า เปอร์เซ็นต์ความงอกของบุกเนื้อทรายไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ที่อายุ 30 50 และ 70 วันหลังงอก โดยมีเปอร์เซ็นต์ความงอกเฉลี่ย 44.00 71.35 และ 79.00 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ ความยาวและเส้นผ่าศูนย์กลางของก้านใบบุกเนื้อทรายมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่อายุ 120 วัน โดยดำรับการใส่ปุ๋ยเคมีอัตรา 100 กิโลกรัมต่อไร่ ให้ความยาวและเส้นผ่าศูนย์กลางก้านใบเฉลี่ยมากที่สุด คือ 51.62 และ 1.15 เซนติเมตร สำหรับองค์ประกอบผลผลิตของบุกเนื้อทราย จากแต่ละดำรับการทดลอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เส้นผ่าศูนย์กลางของหัวใต้ดินมีค่าเฉลี่ย 6.03 เซนติเมตร การใส่ปุ๋ยเคมีอัตรา 100 กิโลกรัมต่อไร่ ให้เส้นผ่าศูนย์กลางของหัวใต้ดินยาวที่สุด 6.83 เซนติเมตร ส่วนดำรับที่มีการใส่ปุ๋ยเคมี 50 กิโลกรัมต่อไร่ ให้ความยาวเส้นผ่าศูนย์กลางของหัวใต้ดินสั้นที่สุด 5.59 เซนติเมตร น้ำหนักของหัวใต้ดินมีค่าเฉลี่ย 128.35 กรัมต่อต้น เท่ากับ 143.69 117.09 107.68 และ 97.50 กรัม ตามลำดับ สำหรับผลผลิตหัวสดรวม พบว่า การใส่ปุ๋ยเคมีในอัตรา 100 กิโลกรัมต่อไร่ ให้ผลผลิตหัวสดรวม เท่ากับ 1,857.15 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการใส่ปุ๋ยเคมีในอัตรา 75 50 25 และ ไม่ใส่ปุ๋ย เท่ากับ 1,436.91 1,170.83 1,076.79 และ 975.00 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ ในทำนองเดียวกัน การใส่ปุ๋ยเคมี อัตรา 100 กิโลกรัมต่อไร่ ให้ผลผลิตน้ำหนักแห้งสูงสุด เท่ากับ 288 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการใส่ปุ๋ยเคมีสูตรอัตรา 75 50 25 กิโลกรัมต่อไร่ และไม่ใส่ปุ๋ย ตามลำดับ

คำสำคัญ : บุกเนื้อทราย ปุ๋ยเคมี ดินชุดมาบบอน

^{1*} สถานีวิจัยเขาหินซ้อน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา 24120